

Missa del Crisma

Dimarts, 4 d'abril de 2023 - Catedral de Girona

Mons. Joan Planellas

Molt estimat Poble sant de Déu. Molt estimats preveres i diaques. Estimat Administrador Diocesà, Degà del Capítol. Molt estimats religiosos i religioses, consagrats i consagrades. Estimat Cor de la Catedral. Benvolguts i benvolgudes. Salutem i felicitem també als mossens que celebren les seves noces d'or sacerdotals: Mn. Jesús Calm i Masó, el P. Josep M. Camprubí i Rovira, SDB, Mn. Josep M. Castellà i Marcet i a Mn. Joan Triadó i Serracant. D'entre ells hi havia també Mn. Martirià Pla i Carré, que anà a la casa del Pare fa uns anys. L'encomanarem a Déu especialment en aquesta Missa del Crisma, juntament amb el bisbe Francesc que, com sabeu, ens deixà ara fa l'any. Que ambdós gaudeixin de la pau del Senyor. D'altra banda, salutem i felicitem també als qui celebren el vint-i-cinquè aniversari de la seva ordenació: Mn. Joan d'Arquer i Terrasa, Mn. Santiago Parejo i Campillo, i Mn. Jordi Pou i Sabaté. A tots, *ad multos annos*.

«L'Esperit del Senyor reposa sobre meu, perquè ell m'ha ungit. M'ha enviat a portar la bona nova als pobres, a proclamar als captius la llibertat i als cecs el retorn de la llum, a posar en llibertat els oprimits, a proclamar l'any de gràcia del Senyor». Aquestes paraules, escrites en el llibre d'Isaïes, les va llegir Jesús el dia que inicià la seva missió messiànica a Natzaret. Amb la Missa del Crisma, l'Església retorna a aquell dia, per a destacar que la missió messiànica de Jesucrist arriba precisament al seu àpex sublim en la seva mort i resurrecció. I també recorda la «unció» per mitjà de l'Esperit Sant de la que Jesús de Natzaret, l'Ungit, ens ha fet participar; una «unció» que és potència divina que penetra en la persona humana a través de Crist i és destinada a tota la humanitat per mitjà de l'Església. Així és, va destinada a tot el Poble sant i fidel de Déu, com ensenya la Constitució *Lumen gentium* del Concili Vaticà II, quan afirma: «Per la nova naixença i la unció de l'Esperit Sant els batejats son consagrats fins al punt d'esdevenir una casa espiritual i un sacerdoti sant, per tal que, en totes les obres del cristià, ofereixin sacrificis espirituals i proclamïn

les meravelles d'aquell qui els ha cridats de les tenebres a la seva llum admirable (cf. 1Pe 2,4-10)» (LG 10).

Aquesta potència divina es troba vinculada a l'anada de Jesús cap al Pare, en la seva mort i resurrecció. Sobretot, en els propers dies de Pasqua, ho recordarem. Diu Jesús a l'Evangeli de Joan: «Us dic la veritat: us convé que me'n vagi, perquè, si no me'n vaig, el Defensor no vindrà a vosaltres; en canvi, si me'n vaig, us l'enviaré» (Jn 16,7). L'anada de Jesús al Pare significa «la vinguda» del Consolador, de l'Esperit de la Veritat i de l'Amor. En anar-se'n, Jesús de Natzaret confereix als seus deixebles l'eterna «unció» per l'Esperit Sant amb la que ha sigut enviat al món com a Messies. I amb la celebració de la litúrgia de la Missa del Crisma, l'Església es prepara per a rebre aquesta «unció» de l'Esperit Sant; es prepara per a rebre la potència que li ha sigut donada per mitjà de Crist, en el misteri de la seva Pasqua salvadora.¹

Molt estimats i estimades. Estem en Sínode i, a la diòcesi de Girona, estem esperant amb delit el nou bisbe. Preguem perquè arribi ben aviat. A més, treballem i fomentem actituds sinodals a les agrupacions de parròquies, als arxiprestats, i a les nostres pròpies parròquies i comunitats. Són reptes que només podem acarar en clau de conversió personal i comunitària, allunyant temors i creient que l'Esperit guia i fa jove l'Església.

En el camí sinodal hem d'estar ben fonamentats en l'ecclesiologia del Concili Vaticà II que enfonsa les seves arrels en la «Tradició» genuïna que ens ve dels orígens. I dic això, perquè un dels atacs o de l'escepticisme d'alguns envers la «sinodalitat», ha estat posar en qüestió i aixecar suspicàcies davant el concepte d'Església com a «Poble de Déu». Hi ha qui creu que l'arrel del mal es troba en que el concepte ens iguala excessivament a tots, deixa de banda el paper de la jerarquia i, a més, pot deixar a la penombra el fet que la centralitat de l'Església esdevingui el «misteri de Crist». Però el cert és que la noció clau de l'ecclesiologia conciliar és el concepte de Poble sant i fidel de Déu.² No serà que no hem acabat de fer una adequada recepció del Concili?

1. Cf. Sant Joan Pau II, «Missa del Crisma» (4 abril 1985) [en línia], <https://www.vatican.va/content/john-paul-ii/es/homilies/1985/documents/hf_jp-ii_hom_19850404_crisma.html> [Consulta: 23 març 2023].

Adoneu-vos com, atorgant un valor destacat al concepte de Poble de Déu, el Concili opta per una eclesiologia integradora que tingui en compte altres nocions o categories, algunes fins i tot d'un caràcter marcadament bíblic o paulí, com el d'afirmar que l'Església és el «Cos de Crist» (LG 7), o que l'Església és «mare nostra», o «esposa de l'Anyell immaculat» (LG 6) i, per tant, el «sagrament de salvació».

Dir que l'Església és Poble de Déu, reflecteix una noció amb un sentit marcadament «subjectiu» o identitari. Però, per tal d'evitar la distorsió del concepte, el mateix Concili complementa aquesta noció «subjectiva» o particular, amb altres nocions que tenen un sentit més marcadament «predicatiu» o descriptiu. D'una banda, la forta vessant antropològica que posseeix no pot subestimar la seva fonamentació en el misteri trinitari. És significatiu que la noció de Poble de Déu no es trobi fins al capítol II de la *Lumen gentium*, no podent-se separar –com és obvi– del primer capítol, dedicat precisament a indicar que l'Església és de Déu i que els seus fonaments s'entronquen en la Santíssima Trinitat. D'altra banda, l'Església és, certament també, Cos de Crist, però el Concili indica marcadament que ella no substitueix el Crist. L'Església és també sagrament de salvació, és a dir, signe i instrument de la salvació que Crist ens porta. Però l'Església, si bé existeix en si mateixa, en canvi no existeix per a si mateixa, donat que – simplement – té com a finalitat ser signe i instrument de Crist i del «seu Esperit», que se serveix precisament «de l'organisme social de l'Església» per a «vivificar tot el Cos» (LG 8). Però, qui és el sagrament universal de salvació? Aquesta noció predicativa ens remet altra vegada a la noció subjectiva, és a dir, ens torna a remetre al subjecte Poble de Déu. El sagrament universal de salvació és un Poble, el Poble sant i fidel de Déu. D'aquí que el Concili l'anomeni també «Poble messiànic», perquè és un poble en camí, un poble que, tot i les seves febleses i misèries, «és el germen més fort d'unitat, d'esperança i de salvació per a tot el gènere humà» (LG 9).

---

2. Cf. Comissió Teològica Internacional, *Temes escollits d'eclesiologia* (7-X-1985), 2.1: DdE 431 (1986) 366. El concepte «Poble de Déu» surt 39 vegades en la *Lumen gentium* i 33 vegades en la resta de documents.

«Ser Església és ser Poble de Déu, d'acord amb el gran projecte d'amor del Pare», afirmava el papa Francesc en la *Evangelii gaudium*.³ Retornar a aquesta noció clau de l'elesiologia del Vaticà II vol dir subratllar el primat absolut de la vida teològica, és a dir, el primat de la gràcia per sobre dels mitjans humans que la comuniquen, el primat de «l'ésser» per sobre de les funcions concretes.

Amb tot el que acabem d'afirmar ens adonem com la prioritat correspon a la comunió, a la unió comuna [*communio*] de tot el Poble sant de Déu, essent la tasca del ministeri ordenat un simple servei a aquesta comunió eclesial.⁴ L'Església, com a «comunió de fidels» [*communio fidelium*], es realitza en el «subjecte» «Poble de Déu», és a dir, troba en la consideració de l'Església com a Poble de Déu el seu lloc adequat.

Molt estimats preveres i diaques. Com hem dit abans, la unció de l'Esperit va destinada a tot el Poble sant i fidel de Déu. Ara bé, en aquesta «unció», hi tenim una participació apropiada i singular tots els qui hem rebut el ministeri ordenat. Per la imposició de les mans apostòliques ens hem convertit en ministres de l'Església, en servidors de l'Església, en servents de Crist i administradors dels misteris de Déu. Ja ho afirma també el Concili, després d'haver parlat de la unció de l'Esperit a tots els batejats: «El sacerdot ministerial, en virtut del poder sagrat que té, forma i dirigeix el poble sacerdotal, porta a terme el sacrifici eucarístic en la persona de Crist i l'ofereix a Déu en nom de tot el poble» (LG 10). Molt bé, tot això. D'aquí a uns moments renovarem les promeses sacerdotals. Però adoneu-vos bé d'una cosa importantíssima: Tot el servei dels apòstols i dels seus successors manca de sentit si no és «dins» la *communio* del Poble de Déu: la nostra delicada missió com a ministres ordenats és tan sols la d'esdevenir mestres autèntics de tot allò que no ha estat donat merament a nosaltres, sinó que ha estat donat a tot el Poble de Déu. Nosaltres esdevenim solament paraula autoritzada del que el Poble sant i fidel de Déu viu i transmet.

---

3. Francesc, Exhortació apostòlica *Evangelii gaudium*, núm. 114: *DdE* 1042 (2014) 94.

4. Gérard PHILIPS, *La Iglesia y su misterio en el Concilio Vaticano II. Historia, texto y comentario de la Constitución «Lumen gentium»*, I, Barcelona: Herder 1968, 114.

En aquest sentit, l'Església, Poble de Déu, exclou tant una Església piramidal com assembleària, dos models antitètics que obvien que tots tenim la mateixa dignitat com a batejats, però que a la vegada, cada un de nosaltres som diferents i únics i seguim una peculiar, personal i específica vocació de servei en l'Església. D'aquí els carismes diversos. D'aquí la corresponsabilitat en la vida de l'Església.

Molt estimats i estimades. Molt estimats preveres i diaques. Encara que pròpiament no sóc el vostre bisbe, en aquests moments, en nom de l'Església de la Tarraconense, us voldria donar les gràcies per tot el servei desinteressat que feu, per tota la vostra dedicació, per tota la vostra disponibilitat, per el sentit d'Església que teniu, per tots els serveis que aneu prestant malgrat els neguits i les dificultats de la nostra Església. Us vull donar les gràcies de cor, i us vull encoratjar a seguir endavant en el vostre ministeri. Gràcies de cor i us encoratjo amb entusiasme renovat a seguir endavant en la vostra vocació i en el vostre ministeri malgrat les dificultats de l'hora present, sobretot en aquest temps en que esperem amb delit el nou bisbe.

Estimats preveres i diaques, estimats consagrats i consagrades, també molt estimats laics i laiques. Continuem ara la nostra joiosa celebració en la que beneirem els sants olis, els olis de la unció de l'Esperit Sant. I, avui, tot renovant els nostres compromisos baptismals i eclesials, renovarem també, tot seguit, els compromisos sacerdotals vinculats al sagrament de l'orde, rebut per mitjà de la gràcia de Déu. Desitgem-nos que Crist, que se n'anà al Pare a través de la seva Pasqua salvadora, «vingui» contínuament en nosaltres en l'Esperit Sant: que «vingui» amb el seu poder messiànic i ens trobi vigilants. Perquè, com afirmava el passatge de l'Apocalipsi, ell, Jesucrist, «el testimoni fidel», farà de nosaltres –cadascú dins el seu grau i la seva missió enmig del Poble sant de Déu– «una casa reial, uns sacerdots dedicats a Déu el seu Pare; que li sigui donada la glòria i el poder pels segles dels segles. Amén».